

Khảo sát cơ bản để thành lập Ngân hàng mắt ở TP. Hồ Chí Minh

Hiện nay, trong nước ta nhiều người đang mong chờ được ghép giác mạc. Tỷ lệ mù lòa do sẹo giác mạc là 0,2% dân số và có nhiều khó khăn khi nhập giác mạc.

Ngân hàng mắt (NHM) là một trong những đơn vị của ngân hàng mô cần những phương tiện kỹ thuật cơ bản để hoạt động trong điều kiện hiện nay và thiết lập nguồn tài chính ổn định để hoạt động là việc làm cần thiết.

1. Đặt vấn đề

Sẹo giác mạc là hậu quả của nhiều nguyên nhân bệnh như: chấn thương, nhiễm trùng ..., dẫn đến giảm thị lực, giảm năng suất lao động. Khôi phục lại chức năng nhìn cần thiết phải có phẫu thuật ghép giác mạc. Song nguồn giác mạc trong thành phố không đủ cung cấp và không ổn định; còn nguồn giác mạc nhập khẩu rất khó khăn, hạn chế và giá thành rất cao. Chương trình vận động hiến giác mạc từ người chết trong nước là hoạt động cấp thiết và cần được sự ủng hộ của các thành viên trong xã hội.

Nếu NHM TP.HCM ra đời sẽ đáp ứng việc dự trữ và ổn định cung cấp giác mạc, trong điều kiện chương trình vận động thành công mà khuôn khổ luật pháp cho phép. Việc nghiên cứu cơ bản thành lập NHM cần thực hiện sớm nhằm để giải quyết hai vấn đề cơ bản sau:

- NHM cần thiết bị kỹ thuật gì? Có thể sản xuất trong nước hoặc nhập khẩu. Nhân sự sử dụng kỹ thuật ra sao?
- Nguồn tài chính vận hành như thế nào để đáp ứng hoạt động bền vững và có thể thực hiện được chương trình nhân đạo không?

2. Cơ sở – trang thiết bị kỹ thuật và nhân sự NHM

Cơ sở vật chất: một địa điểm thuận lợi để đặt NHM là trường Đại học y dược. Nơi đây gần bên các bệnh viện như BV Chợ Rẫy (nơi sẽ là nguồn cung cấp giác mạc chính), có

các Labo hỗ trợ xét nghiệm liên quan hoạt động NHM. Khoảng cách từ NHM đến bệnh viện cung cấp giác mạc không quá 800 mét, theo tính toán và kinh nghiệm của các NHM trên thế giới thì khoảng cách lý tưởng không quá 30 km. Trong khoảng cách này chi phí vận chuyển thấp, thời gian bảo quản giác mạc tốt nhất.

Nhân sự: sự phối hợp giữa trường và bệnh viện (BV Chợ Rẫy) là khả thi. Nhân sự cần cho hoạt động của NHM gồm 3 nhóm: nhóm điều hành; nhóm kỹ thuật chuyên sâu trong đánh giá, xử lý, bảo quản giác mạc; nhóm phục vụ và liên lạc với cộng tác viên. Số lượng nhân viên của NHM càng ít sẽ giảm được chi phí cố định. NHM muốn thực hiện chương trình nhân đạo cần phải có nhiều công tác viên tại các bệnh viện, chi hội chữ thập đỏ

Trang thiết bị: bao gồm Hood Laminar (đã có), bộ dụng cụ phẫu tích lấy giác mạc và nhãn cầu (đã có), tủ lạnh chuyên dùng có nhiệt độ điều chỉnh được. Trang thiết bị có chất lượng cao, độ bền cao rất cần thiết để nâng cao chất lượng của giác mạc đầu ra. Chi phí cho thiết bị có thể hoàn vốn trong dòng đời dự án.

Hoá chất: hóa chất là dung dịch MK. Dung dịch này có thể đặt mua qua các công ty chuyên lo trang thiết bị y tế.

Các tiện ích khác: bao gồm máy nhắn tin, điện thoại di động liên lạc nhanh, xe chuyên dùng lấy giác mạc.

Bộ máy nhân sự cần cho hoạt động liên quan: tuyên truyền, đánh giá hiệu quả ghép giác mạc, thăm hỏi thân nhân người hiến giác mạc.

3. Phân tích tính khả thi tài chính

NHM dự tính đầu tư 100.000 USD, dòng đời dự án 10 năm, lãi suất vốn $i=8\%$. Dự trừ đầu vào giác mạc là 300 giác mạc một năm và đầu ra bảo đảm 300 giác mạc.

- Chi phí cố định hàng năm: 10.533 USD.
- Chi phí thay đổi cho mỗi giác mạc bao gồm: cộng

tác viên được hưởng thù lao khi giới thiệu và làm thủ tục hành chính bước đầu (5 USD), chi phí xăng dầu cho xe phục vụ (5USD), chi phí cho các dụng cụ và hoá chất (6 USD), chi phí thăm viếng người quá cố (10 USD): 26 USD.

- Số giác mạc cần thiết hàng năm để hòa vốn ?
- Giá trị tương hàng năm:
- * $EUWA = 100000 \text{ USD} \times (A/P; I= 8\%, 10 \text{ năm}) + 10533 + 26X$
- * Nếu định giá cung cấp một giác mạc là 150 USD $X=205$ giác mạc.
- Sản lượng giác mạc hoà vốn của NHM là 205 giác mạc
- Theo kết quả tính: NHM có thể phân phối 300 giác mạc với mức giá như sau:
- 195 giác mạc với giá 150 USD = 29.250 USD.
- 80 giác mạc với giá 50 USD = 4.000 USD.
- 25 giác mạc không thu phí = 0 USD.
- Doanh thu: = 33.250 USD.
- Tổng chi phí: chi phí cố định (10.533 USD) + chi phí thay đổi (300 x 26) = 18.333 USD
- Lợi tức: 14.917 USD
- Suất thu hồi nội bộ:
- $i= 7\%, NPV= 4762 \text{ USD}.$
- $i= 9\%, NPV= -4278 \text{ USD}.$
- IRRI.
- NHM có thể hoạt động theo phương thức phân phối giá như trên (giả định các yếu tố khác không thay đổi).
- Theo kết quả trên 195 người thụ hưởng giác mạc sẽ

phải trả theo giá tương đương nước ngoài là 150 USD. Còn lại 80 người thụ hưởng chỉ phải trả 1/3 giá (50 USD) và 25 người thụ hưởng không phải trả.

- NHM không thể hoạt động nếu giá giác mạc đầu vào (người hiến giác mạc) thấp hơn 205 giác mạc. Trong trường hợp này để thực hiện chương trình nhân đạo cần phải có sự trợ giúp của Nhà nước hoặc tổ chức từ thiện
- Người thụ hưởng và xã hội hưởng được lợi ích của NHM cao nếu đầu vào giác mạc vượt ngưỡng 300 giác mạc trong 1 năm.

4. Kết luận

NHM đầu tư một lần số tiền 100.000 USD và hoàn vốn lại trong 10 năm, có thể hoạt động theo chương trình nhân đạo và xã hội hóa được với các điều kiện:

- Ổn định được giá giác mạc đầu vào thông qua chương trình vận động hiến giác mạc nhân đạo trong khuôn khổ luật pháp cho phép.
- NHM phải thu phí để vận hành. Thu phí cao, thấp, hoặc miễn phí tùy thuộc vào lượng giác mạc đầu vào và hạn chế chi phí quản lý để bù trừ chi phí kỹ thuật ■

Tư liệu tham khảo

1. Trương Đình Kiệt, Tư liệu nghiên cứu và hoạch định NHM trường Đại học y dược 1997.
2. Võ Bích Đại Hào & Dương Anh Dũng, Đánh giá nhu cầu ghép giác mạc tại TP.HCM, Luận văn tốt nghiệp bác sĩ y khoa.
3. Charles. P. Jones, Investment: Analysis Management, 4th ed, John Wiley & Sons, INC, U.S.A 1993.
4. Harnold Bieman J.R, Seymour Smidt, Quyết định dự toán vốn đầu tư (dịch).

(Tiếp theo trang 20)

Một số vấn đề về báo cáo tài chính...

(3) Loại trừ phần số dư các tài khoản phải thu nội bộ (Tài khoản 136 8) và các khoản phải trả nội bộ (338 8) trong cùng tập đoàn trên bảng cân đối kế toán hợp nhất.

(4) Loại trừ phần doanh thu bán hàng nội bộ và các khoản thu nhập khác phát sinh từ các hoạt động giao dịch trong nội bộ tập đoàn trên báo cáo kết quả kinh doanh hợp nhất.

Doanh thu được ghi nhận trong báo cáo kết quả kinh doanh hợp nhất phải là doanh thu từ bán hàng, thực hiện dịch vụ cho các cá nhân hoặc tổ chức khác ngoài tập đoàn.

Nếu doanh thu bán trong nội bộ của tập đoàn không được loại trừ thì báo cáo trên báo cáo kết quả kinh doanh hợp nhất sẽ phản ánh không trung thực tình hình kinh doanh của tập đoàn, hơn nữa sẽ dễ xảy ra tình trạng báo cáo tài chính được trình bày theo ý muốn chủ quan.

- Khi loại trừ doanh thu bán hàng và giá vốn hàng bán nội bộ:
  - Nếu vào thời điểm lập báo cáo, hàng hóa đã bán hết ra ngoài tập đoàn, thì loại bỏ doanh thu bán hàng và giá vốn hàng bán nội bộ khi lập báo cáo kết quả kinh doanh. Trong trường hợp này lợi nhuận thu được từ việc bán hàng là thực sự và chắc chắn.
  - Nếu vào thời điểm lập báo cáo, hàng vẫn còn một số

tồn kho, chưa bán hết ra ngoài tập đoàn, thì ngoài việc loại bỏ doanh thu bán hàng và giá vốn hàng bán nội bộ khi lập báo cáo kết quả kinh doanh hợp nhất, còn phải loại bỏ phần lợi nhuận chưa thực hiện liên quan đến hàng tồn kho nói trên

Lợi nhuận loại trừ = Giá trị hàng tồn kho x Tỷ lệ lãi gộp do mua nội bộ của bên bán

Lợi nhuận loại trừ sẽ được cộng vào chỉ tiêu giá vốn trên báo cáo kết quả kinh doanh hợp nhất, đồng thời trừ giá trị hàng tồn kho trên bảng cân đối kế toán hợp nhất.

- Loại trừ các khoản thu nhập và chi phí phát sinh từ các giao dịch (cung cấp dịch vụ, cho vay...)

Khi loại trừ những khoản này, tập đoàn cần công khai trên báo cáo tài chính hợp nhất các khoản như: Doanh thu nội bộ, giá trị hàng tồn kho từ hoạt động mua bán hàng nội bộ và tỷ lệ lãi gộp của bên bán.

Ngoài ra, để có được sự trung thực và đáng tin cậy trong báo cáo tài chính hợp nhất, công ty mẹ và các công ty con cần sử dụng một chính sách kế toán thống nhất trong các giao dịch cùng loại và những sự kiện trong những hoàn cảnh tương tự. Tuy nhiên, nếu không thể sử dụng các chính sách kế toán thống nhất, thì phải giải trình và chỉ ra tỷ lệ của các khoản mục được hạch toán theo các chính sách kế toán khác trên báo cáo tài chính hợp nhất. Đồng thời các báo cáo tài chính của các công ty con phải được kiểm tra trước khi tiến hành lập báo cáo tài chính hợp nhất ■